

Nieuwsbrief KKM Lambertus

Uitgave week 23 van 2020

Het regent weer!

We hoorden het de weerman deze week zeggen: dit is de droogste lente ooit gemeten. En in 2018 en 2019 hadden we ook al zo'n zonnig en droog weer na de winter. Normaal zou er 60 millimeter regen per maand moeten vallen. Bij 1 millimeter neerslag valt er 1 liter op 1 vierkante meter. Maar in de afgelopen maanden april en mei hebben we nauwelijks neerslag gehad. Voor de komende 2 weken is gemiddeld 40 mm aan regen voorspeld.

Moeten we ons nu zorgen gaan maken? Volgens onze baszanger Hans Bauer valt dat hier wel mee. Het oosten van Zuid-Limburg, dat tegen de Duitse grens aanligt, zeg maar de gemeentes tussen Vaals en Kerkrade, krijgen hun drinkwater al 120 jaar aangeleverd vanuit Duitsland. Op diverse plekken langs de grens staan er "Übergabestationen" en "Wasserbehälter", waterbuffers. Niet meer in watertorens zoals vroeger, de leidingen blijven nu onder druk door grote pompen. En Hans kan het weten, hij is werkzaam geweest bij de waterleverancier Stawag als installateur meet- en regeltechniek. Naast de watervoorziening onderhield hij ook de installaties van de stadsverwarming in Aken en een waterkrachtcentrale. Stawag haalt ons water uit het NationalPark Eifel, maar liefst 33 miljoen M³ per jaar via 30 pompstations en 780 km aan leidingen, manshoog, Hans kan daar rechttop doorheen lopen. Hiervan is een hele ring rond Aken aangelegd. En dit

water komt niet uit één stuwmeer, maar uit een keten van 8 stuwmeren. Een kwestie van dammen bouwen en zo het water vasthouden. Iedereen kent wel de Rursee, met 202 miljoen kuub een van de grootste van Duitsland. Ook de Olefalsperre en de Urfttalsperre zijn bekend. Bij de stuw in Heimbach wordt het grote verval gebruikt om duurzame energie op te wekken, al 140 jaar lang. Hans is al in 2005 gestopt met werken, maar heeft nog regelmatig contact met enkele oud-collega's. En deze geven aan dat de stuwmeren nog steeds goed gevuld zijn, vooral dankzij de overvloedige regenval die we in februari hebben gehad. En dit water is van hoge kwaliteit: superzacht, zonder kalk. Het moet voldoen aan de "Trinkwasserverordnung", met strengere regels dan voor mineraalwater. Vroeger merkte je een enorm verschil met bijvoorbeeld Heerlen, daar kende men hard water met veel kalk met alle gevolgen voor de apparaten die hiermee in aanraking kwamen. Tegenwoordig mengt onze leverancier WML het zachte water uit Duitsland bij voor Heerlen, waardoor deze kalkproblemen tot het verleden behoren. Hans wil overigens niemand uitnodigen om het water dan maar te verkwisten, je moet altijd zuinig omgaan met wat je hebt. In zijn werkzame leven heeft hij één keer meegemaakt dat de bodem van de stuwmeren in zicht kwam. Dat was in de recordzomer van 1976. Maar het is nu pas voorjaar en we hebben al regelmatig de tuin moeten sproeien. Zou dat een nieuwe trend worden? Hans: "ook de boeren zullen blij zijn met weer wat neerslag, ik kom zelf van een

boerenbedrijf, ik ben opgegroeid in Vetschau, bij Bocholtz net over de grens. Ik doe mijn achternaam dus eer aan, ook mijn voorvaderen verdienden de kost op de boerderij, in de buurt van Monschau. Volgende week ga ik een vriend helpen met hooi van het land halen”. Ook neemt Hans nog regelmatig de fiets, bijvoorbeeld naar zijn zus die nog in Vetschau woont. Ondanks de lock-down verveelt hij zich niet, het was alleen lastiger om weer met oud-collega’s samen te komen. En als het weer kan, is Hans

best bereid om voor een groep van het koor van max. 8 personen eens een rondleiding te verzorgen.

Precies een jaar geleden vond de 5^e editie van het Internationale kamerkorenfestival CantaRode plaats, met optredens in Abdij Rolduc en het PLT-theater

Kerkrade. Een kamerkoor kan zowel een mannenkoor, vrouwenkoor als gemengd koor zijn en mag volgens de CantaRode reglementen uit 8 tot 40 zangers bestaan. Vorig jaar bestond het deelnemersveld uit 9 aansprekende kamerkoren uit Rusland, de Filipijnen, Noorwegen, België, Duitsland, Litouwen en Nederland (Eindhoven en Ede-Wageningen).

Naast het competitieve programma worden er in de regio verschillende zogeheten Euregio concerten georganiseerd. De koren die aan het festival deelnemen, treden dan samen op met lokale koren of muziekgezelschappen.

CantaRode wil uitgroeien tot een trefplaats voor de beste koren uit de hele wereld.

Daarnaast wil het festival de culturele uitwisseling tussen landen bevorderen en de brede

koorzang stimuleren. Zeg maar een soort WMC in het klein, maar dan voor koren. Enkele leden van ons koor hebben ook een of meerdere concerten bezocht. Henk en Mariëlle Bindels bijvoorbeeld hebben een competitief optreden in de abdij van Rolduc bijgewoond en zijn laaiend enthousiast. Op de binnenplaats filmden zij een informeel optreden van het Filipijnse gemengd koor Los Cantates de Manila. Henk: “het valt meteen op dat een dergelijk koor met jongere deelnemers ook zorgt voor

een meer dynamische uitstraling door de nodige beweging in hun performance te brengen. Je ziet de energie en het enthousiasme er echt van af spatten, dit was echt genieten”.

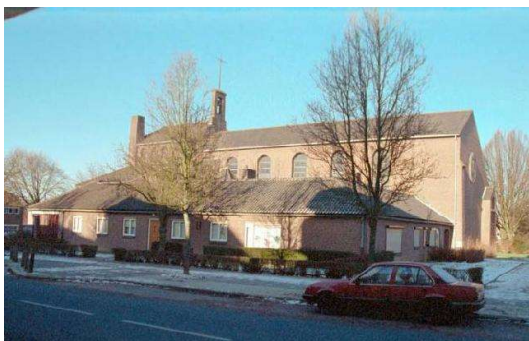
Kijk zelf maar via deze link:

<https://drive.google.com/file/d/1vOyFVHKETpE18xQSOXh8yypxDBw3CCy7/view?usp=sharing>

CantaRode wordt altijd georganiseerd in het Hemelvaartsweekend. Voor de volgende editie van 13 t/m 16 mei 2021 kunnen weer koren uit de hele wereld inschrijven. De artistieke commissie van CantaRode maakt vervolgens de selectie welke koren mogen deelnemen.

Otche Nash

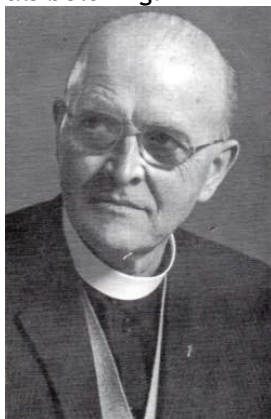
Otche Nash, het ‘Onze Vader’ gezongen in het Kerkslavisch. Even verderop in deze

Nieuwsbrief komt u een uitvoering hiervan tegen door KKM St. Lambertus met Paul Jedamzik als solist. Dat roept herinneringen op aan mijn jeugd. Als knaapje heb ik vaak missen volgens de Slavisch-Byzantijnse ritus gezongen. In het kerkkoor van de H. Geest parochie in Meezenbroek. Een groot mannen- en jongenskoor. De parochie bestaat niet meer en het koor is allang opgeheven. De kerk en de school zijn vorig jaar afgebroken. Maar de herinnering blijft.....

H. GEESTKERK

De dirigent was broeder Godfried, tevens hoofd van de Pius X jongensschool en afkomstig van de broeders van de Molenberg. Zijn specialiteit was Gregoriaans. De zangertjes werden op school gerekruteerd. En er werd elke dag een half uur gerepeteerd. Een betere opleiding was nauwelijks denkbaar. Daarom zongen die boefjes ook het Gregoriaans even gemakkelijk als het Hallelujah van Händel en de Missa Festiva van Gretchaninov. Door de week een uitvaart in de kerk? Vlug werden er een paar uit de schoolbanken geplukt en naar de kerk gestuurd. Daar zat de organist al op ons te wachten. Na afloop een reep chocola als beloning.

Nu terug naar de Byzantijnse ritus. Die missen zongen we minstens 4 keer per jaar. Elke 3 maanden in de eigen kerk en ook nog vaak erbuiten. Waarom eigenlijk? Daartoe eerst even wat historie. In de 16^e eeuw is in Amsterdam de eerste Orthodoxe kerk opgericht voor kooplieden en zeelui uit Rusland en Griekenland. Vanaf dat ogenblik raakt de Byzantijnse ritus bekend in Nederland. Dat werd nog eens verstevigd door Anna Pavlova, de Russische echtgenote van koning Willem II, die in al haar paleizen Byzantijnse kapellen inrichtte.

Maar de meer algemene bekendheid had andere oorzaken. In de vorige eeuw kwam er driemaal een Orthodoxe immigrantenstroom op gang: na de Russische Revolutie in 1917, in de Tweede Wereldoorlog, en na de Val van de Berlijnse Muur in 1989.

BROEDER GODFRIED

In onze streken kwam de bekendheid met de Byzantijnse ritus in een stroomversnelling na de tweede wereldoorlog, toen dwangarbeiders uit Duitse werkkampen terugkwamen naar Nederland. Zij hadden vrouwen ontmoet uit Oost-Europa en Rusland en namen hen met zich mee naar huis. Het waren veelal jonge vrouwen die na hun bevrijding bang waren om

naar hun geboorteland terug te keren. En aldus ontstond in de mijnbouwgebieden van Nederland, Duitsland en België een groeiende behoefte aan erediensten volgens de Byzantijnse ritus, en dat verklaart ook de opkomst van lokale koren zoals bijvoorbeeld Sobornost.

Het zingen was geen probleem, wel de tekst. Kerkslavisch waren we natuurlijk niet gewend en het gaat daarbij ook vaak in een razend tempo. We hebben effe hulp gehad van het Utrechts Byzantijns Koor. Die bestaan nog steeds. Gelukkig. Vervolgens zijn we aan de slag gegaan. Zoals reeds gezegd, elke 3 maanden in de eigen kerk en bij tijd en wijle ook erbuiten. We hadden altijd dezelfde orthodoxe priester. Dat was een pater Kapucijn van het klooster Pokrof in Voorburg. Een aantal van die paters was opgeleid in de Byzantijnse ritus om na de val van het communisme in Rusland te gaan werken. En onze pater; dat was een unieke. Die zong altijd met ons mee. Maar dan een octaaf lager dan de bassen en de baritons. Dat heet een basso profundo of een octavist. Dat geeft een ongelooflijk mooie dimensie aan Byzantijnse gezangen. Zelfs voor een ventje van een jaar of 10 was dat genieten. Maar zoals ik al zei, alleen de herinnering is gebleven.....

Concertvideo KKM St. Lambertus

Zoals al aangegeven dit keer een opname van het Byzantijnse Onze Vader, Otche Nash, traditioneel gezongen op 2^e kerstdag 2017, in onze eigen Lambertuskerk. Zingend op het oksaal is het wel heel lastig om goede beelden van onze uitvoering te krijgen. Maar dankzij Sanne, de dochter van dirigent Wim Schepers, is dit toch heel goed gelukt. Zij heeft onze zang gewoon met haar telefoon gefilmd, uit de losse hand. Zo te zien wel een vaste hand, kijk zelf maar. Link:

https://drive.google.com/file/d/11M_tbjCAqBfi7Gk99xhaH64VADON7n0J/view?usp=sharing

We mogen weer naar de kapper

Gelukkig kunnen we ons buiten weer vertonen nu we weer naar de kapper kunnen. Deze kapper in China hanteert wel een zeer bijzonder stuk gereedschap om zijn klanten te knippen. Je moet het als klant maar aandurven en hopen dat je kapper een vaste hand heeft.

Link: <https://drive.google.com/file/d/1wXEPBZvww4WWGz7H42568kNn0-isSRG4/view?usp=sharing>

Corona-grap van de week

